

Motion till riksdagen

1988/89: Fi94

av Roland Larsson (c)

med anledning av prop. 1988/89: 150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1989/90, m. m. (kompletteringspropositionen)

Ändring av regler för statsbidrag till familjedaghemsvksamhet

Enligt riksdagens beslut skall barnomsorgen vara utbyggd till full behovstäckning 1991. Samtidigt skall alla förskolebarn ha möjlighet att delta i öppen förskoleverksamhet.

I rubricerad proposition återkommer nu föredragande statsråd till detta med bl. a. följande kommentarer:

”Sammanfattningsvis gör jag den bedömningen att det är fullt möjligt att nå målet om en förskola för alla barn år 1991. För att detta skall bli verklighet krävs dock fortsatta ansträngningar främst från kommunernas men också från statens sida. Kommunerna måste, som ansvariga arbetsgivare, öka sina insatser för att rekrytera och behålla väl kvalificerad personal.”

”Självfallet är det den enskilda kommunen som har de bästa såväl praktiska som planeringsmässiga förutsättningarna för att lösa utbyggnadsfrågorna.”

Likväl föreslås fortfarande inte några förändringar av statsbidragssystemet som utöver en höjning av bidragsbeloppen i någon avgörande grad förbättrar kommunernas förutsättningar att förverkliga riksdagens intentioner.

I Linköpings kommun har sedan 1985 yrkesgruppen dagbarnvårdare, i likhet med andra yrkesgrupper, medgivits rätt till kommunal barnomsorg för sina egna barn.

Sedan flera år tillbaka pågår en successiv utbyggnad av den öppna förskolan i kommunen. Det innebär att såväl daghemspersonal, dagbarnvårdare som enskilda föräldrar har tillgång till de gemensamma resurser som finns inom barnomsorgen.

Den s. k. Linköpingsmodellen innebär bl. a. att ett antal, i regel 3–4 hemvister och ett antal familjedaghem är grupperade kring en s. k. leklada. I denna leklada finns de gemensamma lokalresurserna för aktiviteter och samvaro för hela området behov. Varje område omfattar ca 250 hushåll.

I lekladan finns också föreståndaren för all barnomsorg inom hela bostadsområdet. Även hemarbetande föräldrar har tillgång till lekladans samlade resurser.

Vid inskrivning i barnomsorgen tillämpas närhetsprincipen på så sätt att plats erbjudes inom det egna bostadsområdet. Det finns heller inga restriktioner för daghemspersonalen att arbeta på det daghem där deras egna barn är inskrivna.

Kommunen har i detta system funnit det praktiskt och ekonomiskt vettigt att låta de dagbarnvårdare som så önskar få sina egna barn inskrivna i sitt egna familjedaghem, dvs. hos sig själva. På det viset har det oftare givits möjlighet att erbjuda heltidstjänster, vilket också underlättar rekryteringen av nya dagbarnvårdare. Med tanke på det stora rekryteringsbehovet inför utbyggnaden till full behovstäckning senast 1991 är det naturligtvis betydelsefullt. Självfallet tillämpas samma köregler och avgifter för dagbarnvårdarnas barn, som för alla andra.

Genom en förordning (1987: 860) om statsbidrag, vilken trädde i kraft 1 januari 1988, utgår inte längre statsbidrag för barn som är inskrivna som dagbarn i egna föräldrars familjedaghem. En i och för sig märklig bestämmelse, eftersom det för statsbidrag till annan barnomsorgsverksamhet inte ifrågasätts om personalens egna barn får vara inskrivna på det daghem där föräldrarna arbetar.

Inte heller nu redovisas något förslag till ändring av reglerna heller i detta avseende.

I en fastställd kammarrättsdom från 17 januari 1988 om en utvidgad tillämpning av den sedan 1985 införda barnomsorgsformen för dagbarnvårdarnas egna barn, ifrågasättes också den lagakraftvunna och genomförda formen. Enligt kammarrätten saknas författningsbestämmelser som ger kommunen rätt att skriva in dagbarnvårdarnas barn som dagbarn hos dem själva.

Under hösten 1988 har dock kammarrätten i Stockholm i en dom beträffande Uppsala kommuns beslut att förfara på samma sätt som Linköping fastställt att denna barnomsorgsform står i överensstämmelse med gällande lagstiftning. Denna dom har senare vunnit laga kraft.

Som en konsekvens av att det nu fastslagits att egna barn inskrivna som dagbarn i egna föräldrars familjedaghem är att betrakta som vilken annan barnomsorg som helst är det närmast självklart att förordningen 1987: 860 skall ändras så att statsbidrag också utgår till denna barnomsorg.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda och med anledning av prop 1988/89: 150 hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ändring av gällande statsbidragsförordning.

Stockholm den 10 maj 1989

Roland Larsson (c)